

LIMINGAN SEUDUN MUSIIKKIOPISTO

OPETUSSUUNNITELMA

1.8.2018

SAATTEEKSI

Tekstin runko on lainattu osittain taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista vuodelta 2017 ja täydennetty kuntakohtaisilla tarkennuksilla. Perusteiden mukaan laadittu opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2018 ja taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnot toteutuvat tämän uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Limingan seudun musiikkiopistossa ennen 1.8.2018 aloittaneet opiskelijat voivat suorittaa opintojaan kumottujen määräysten mukaan laadittuja opetussuunnitelmia noudattaen 31.7.2021 saakka. Tästä syystä nykyinen opetussuunnitelma siirretään e-perusteisiin vasta 1.8.2021 lähtien. Opetussuunnitelmaa tullaan täydentämään opintokokonaisuuksien laajuuksien erittelyillä, jotka liitetään myöhemmin liitteenä.

SISÄLLYS

1 OPPILAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS.....	5
2 OPPILAITOKSEN ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT	6
2.1 Arvot	6
2.2 Oppimiskäsitys.....	6
2.3 Oppimisympäristö.....	6
2.4 Työtavat	7
3 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET JA SISÄLLÖT	8
3.1 Esittäminen ja ilmaiseminen	8
3.2 Oppimaan oppiminen ja harjoittelu.....	8
3.3 Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen	8
3.4 Säveltäminen ja improvisointi	8
4 OPETUKSEN TARJONTA.....	9
4.1 Varhaisiän musiikkikasvatus.....	9
4.1.1 Soitinvalmennusryhmä.....	9
4.1.2 Varhaisiän instrumenttiopetus.....	10
4.1.3 Viulumuskari.....	10
4.2 Musiikin perusopinnot	10
4.3 Musiikin syventävät opinnot.....	11
4.4 Aikuisten opetus.....	12
4.5 Sivuaine.....	12
4.6 Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen	12
4.7 Lisäopetus	12
5 ARVIOINTI.....	13
5.1 Oppimisen arviointi.....	13
5.2 Opintokokonaisuuksien arviointi	13
5.3 Muualla suorittujen opintojen hyväksilukeminen	14
5.4 Oppilaaksi ottaminen	14
5.5 Pääsykokeet.....	14
5.6 Oppilaitoksen tuloksellisuuden arviointi	14
5.7 Oppilaitoksen itsearviointi	15
6 TODISTUS OPINNOISTA	16
6.1 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus	16
6.2 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus	16
6.3 Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista.....	17

7 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA	18
8 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN	19

1 OPPILAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS

Limingan seudun musiikkiopiston tehtävänä on tarjota taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta. Pyrkimyksenä on mahdollistaa erityisesti musiikkiopiston toiminta-alueen lapsille ja nuorille taiteen harrastaminen musiikin muodossa heidän omien päämääriensä ja mielenkiinnon kohteidensa mukaisesti. Musiikkiopistossa opiskelu kehittää oppilaan instrumenttitaitoja sekä musiikillisia valmiuksia niin solistisessa aineessa kuin yhteissoitossa. Tavoitteena on hyvän musiikkisuhteen luominen ja musiikin elämänikäinen harrastaminen. Musiikkiopistossa opiskeleminen mahdollistaa myös musiikin ammattiopintoihin hakeutumisen.

2 OPPILAITOKSEN ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

2.1 Arvot

Limingan seudun musiikkiopiston opetussuunnitelma pohjautuu arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitteeseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

2.2 Oppimiskäsitys

Limingan seudun musiikkiopiston opetussuunnitelma perustuu valtakunnallisen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista. Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemustaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.3 Oppimisympäristö

Toimivassa opiskeluympäristössä keskeistä on vuorovaikutus oppilaan ja opettajan välillä ja oppilaiden kesken sekä erilaisten oppimis-, työskentely- ja arviointitapojen huomioon ottaminen. Oppimisympäristön tulee antaa oppilaalle mahdollisuus asettaa omat tavoitteensa, oppia työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä löytää itselleen sopivia työskentelytapoja.

Tavoitteena on, että oppimisympäristössä vallitsee avoin, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri. Hyvä oppimisympäristö mahdollistaa oppilaan vuorovaikutustaitojen, aloitekyvyn ja

pitkäjänteisyyden kehittymisen. Se myös kannustaa oppilaan aktiivisuutta, luovuutta, itsestä ajattelua ja oppimismotivaatiota ja mahdollistaa turvallisen kasvun ja kehityksen. Onnistumisen kokemukset, jotka musiikissa usein syntyvät pitkäjänteisen työskentelyn kautta, kasvattavat oppilaan uskoa omaan kykyihinsä. Oppimisympäristön tulee mahdollistaa oppilaan kykyjen ja musiikillisen ilmaisun tavoitteellinen ja monipuolinen kehittäminen.

Oppimisympäristöjä voivat olla musiikkiopiston opetuspisteen ja oppilaan kodin rinnalla lisäksi myös muut paikat, joissa opintoja tai oppimista samasta opintoaiheesta voi tapahtua. Tällaisia paikkoja ovat esimerkiksi musiikkileirit, konsertit, kurssit, esiintymiset muissa kuin oppilaitoksen tilaisuuksissa sekä erilaiset sähköiset oppimisovellukset. Suoritukseen hyväksyttävät tallenteet voivat olla myös tällaisissa paikoissa tehtyjä. Suoritusten osana olevista tallenteista tulee käydä ilmi mm. se, onko esitys/soitonäyte tehty esillä olevan nuottitekstin varassa vai ulkomuistista.

2.4 Työtavat

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Koulutuksen järjestäjä ja opettajat huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämisestä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

3 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

3.1 Esittäminen ja ilmaiseminen

Taiteen perusopetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa sekä ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisua. Lisäksi oppilasta kannustetaan harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa sekä rohkaistaan tutustumaan myös muihin taiteenaloihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen. Oppilaille järjestetään erilaisia esiintymistilanteita oppilaan taitotaso, oma tahto ja opintojen kulloinenkin tilanne huomioon ottaen.

3.2 Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu. Oppilasta opastetaan säännölliseen itsenäiseen harjoitteluun ja oman oppimisensa arviointiin. Oppilasta ohjataan myös musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikinlajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja. Opetus kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa ja tarjoaa oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkitekologiaan työvälineenä. Opetuksen tavoitteena on myös ohjata oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan sekä opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan. Oppilasta ohjataan käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä, havainnoimaan ääniympäristöään ja suojelemaan kuuloa.

3.3 Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta. Lisäksi oppilasta ohjataan kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan, tunnistamaan musiikin ominaispiirteitä ja hahmottamaan rakenteita. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.

3.4 Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja. Oppilasta kannustetaan harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja. Oppilasta kannustetaan toteuttamaan itse improvisoituja ja sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia.

4 OPETUKSEN TARJONTA

Musiikin laajan oppimäärän mukaisesti opetustarjonta koostuu musiikin perusopinnoista ja niiden jälkeen suoritettavista syventävistä opinnoista sekä näitä edeltävistä varhaisiän musiikkikasvatuksen opinnoista, jotka on pääasiassa tarkoitettu alle kouluikäisille.

Laajan oppimäärän tavoitteena on musiikille keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu. Musiikkiopistossa järjestetään lukuvuosittain opetusta soitinvalmennusryhmässä, varhaisiän instrumenttiopinnoissa, viulumuskarissa, orkesterisoittimissa, laulussa, kosketinsoittimissa, kitarassa ja harmonikassa, musiikin perusteissa ja yleisessä musiikkitiedossa. Sen lisäksi opetukseen kuuluu myös säestystunteja, orkesteri- ja kamarimusiikinopetusta sekä vapaan säestyksen opetusta. Osa opetuksesta voidaan tarpeen mukaan järjestää yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa. Muutokset opetuksen tarjontaan tarkentuvat vuosittain hyväksyttävässä musiikkiopiston toimintasuunnitelmassa.

4.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on mahdollistaa musiikillisten elämyksien kokeminen sekä sellaisten valmiuksien ja taitojen kehittyminen, jotka muodostavat pohjan hyvän musiikkisuhteen rakentumiselle, musiikin kokemiselle ja kuuntelulle sekä myöhemmälle musiikkiharrastukselle.

Limingan seudun musiikkiopistossa varhaisiän musiikkikasvatusta tarjotaan pääsääntöisesti alle kouluikäisille lapsille sekä ryhmäopetuksena (soitinvalmennusryhmä ja viulumuskari) että yksilöopetuksena (varhaisiän instrumenttiopetus).

Varhaisiän musiikkikasvatuksessa lapsi oppii hahmottamaan musiikin peruskäsitteistöä vastakohtaparien, kuten hidas - nopea, korkea - matala, hiljainen - voimakas, kautta. Opetus etenee lapsen omista lähtökohdista tavoitteellisesti tasolta toiselle. Musiikin erilaiset elementit kuten rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri ovat opetuksen keskiössä. Ryhmäopetuksessa lapsi pääsee tutustumaan musiikin maailmaan leikin, laulun ja liikunnan kautta ja oppii samalla ryhmässä toimimisen taitoja.

4.1.1 Soitinvalmennusryhmä

Soitinvalmennusryhmän toiminnan tavoitteena on valmentaa oppilasta musiikin perusopintoihin. Oppitunneilla edistetään lapsen motoristen, kognitiivisten ja sosiaalisten taitojen kehittymistä laulaen, soittaen rytmisoittimia ja kehosoittimia sekä tehden erilaisia musiikkiliikunnallisia harjoituksia. Lisäksi kuunnellaan musiikkia sekä vierailaan konserteissa.

Soitinvalmennusryhmä kokoontuu koko lukuvuoden ajan (35 kertaa). Ryhmä on tarkoitettu 5-7-vuotiaille ja oppitunnin pituus on 30-45 minuuttia riippuen ryhmän koosta ja oppilaiden ikäjakaumasta. Soitinvalmennusryhmään ei ole pääsykoetta, oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä huhti-toukokuun aikana ja opetus järjestetään, mikäli ryhmään on ilmoittautunut vähintään 5 osallistujaa.

Soitinvalmennukseen liittyy kevätlukukaudella 6 viikon mittainen ”Instrumentit tutuksi” -jakso, jolloin oppilas saa viikoittaisten ryhmätuntien lisäksi yksilö- tai ryhmäopetusta vähintään 6 x 15 minuuttia kolmessa valitsemassaan instrumentissa. Soittimet valitaan Limingan

seudun musiikkiopiston opetustarjonnan perusteella. Tutustumisjakson instrumenttituntien opetuksesta vastaa kunkin soittimen opettaja ja hän päättää myös näiden tuntien opetuksen järjestämisestä ja sisällöstä.

4.1.2 Varhaisiän instrumenttiopetus

Varhaisiän instrumenttiopetuksen tavoitteena on tutustuttaa lapsi jo valittuun soittimeen. Tavoitteena on antaa oppilaalle ja huoltajalle kokonaisvaltainen kuva varsinaisista musiikin perusopinnoista. Soitonopetus on järjestetty lapsen ikä ja motoriset valmiudet huomioiden siten, että edistyminen soittimen hallinnassa on mahdollista myös valmennusopintojen aikana. Instrumenttivalmennusoppilaille pyritään järjestämään paikka varsinaisiin perusopintoihin.

Varhaisiän instrumenttiopetus on yksilöopetusta 4-7-vuotiaille ja kestää koko lukuvuoden. Oppitunnin pituus on ensimmäisenä vuonna 15 minuuttia viikossa ja toisena vuonna opettajan suosituksen mukaan 15 tai 30 minuuttia, oppilaan ikä huomioiden.

Varhaisiän instrumenttiopintoihin haetaan pääsykokeen kautta ja opinto-oikeus on 2 vuotta, jonka jälkeen oppilas siirretään ilman erillistä pääsykoetta suoraan musiikin perusopintoihin.

4.1.3 Viulumuskari

Viulumuskarin toiminnan tavoitteena on tutustua viuluun soittimena ja harjoitella viulujumppa-metodin kautta oikeita liikeratoja. Työtapoina käytetään laulamista, soittamista, musiikin kuuntelua ja musiikin mukana liikkumista, joiden avulla saadaan valmiuksia soitto-opintojen aloittamiseen myös muissa soittimissa kuin viulussa. Viulumuskari toimii ryhmäopetuksena, ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon oppilasryhmän ikärakenne. Viulumuskari on tarkoitettu 4-7-vuotiaille lapsille ja opetus järjestetään ryhmäopetuksena. Viulumuskariryhmään ei ole pääsykoetta, oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä huhti-toukokuun aikana ja opetus järjestetään, mikäli ryhmään on ilmoittautunut vähintään 5 osallistujaa.

4.2 Musiikin perusopinnot

Musiikin perusopinnot muodostuvat laskennalliselta laajuudeltaan noin 800 tunnin opinnoista, joiden aikana oppilas saa opetusta valitsemassaan instrumentissa, musiikin hahmotusaineissa sekä yhteismusisoinnissa ja suorittaa niissä tavoitteellisesti asteittain eteneviä opintokokonaisuuksia. Musiikin perusopintojen tavoitteena on, että oppilas saavuttaa sellaiset musiikin esittämiseen ja yhteismusisointiin vaadittavat instrumenttitaidot, jotta hän pystyy siirtymään musiikin syventäviin opintoihin. Musiikin lukeminen, kirjoittaminen ja kuunteleminen ovat tärkeitä taitoja, joiden avulla myös instrumenttitaidot ja musiikillinen ilmaisu kehittyvät.

Instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen opintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen pääinstrumentin perustekniikkaan, perusohjelmistoon ja yhteismusisoinnin perusteisiin. Säännöllinen esiintyminen on osa opintoja. Opinnoissa tutustutaan monipuolisesti erilaisiin musiikin työvälineisiin ja työtapoihin, ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointitaitojen ja musiikin hahmottamistaitojen sekä historiatietoisuuden kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista.

Opiskeluaika musiikin perusopinnoissa on pääsääntöisesti enintään 7 vuotta. Alle kymmenvuotiaana aloitetut opinnot ovat valmentavaa opetusta ja opintoaikaa ei oteta huomioon kokonaisaikaa laskettaessa. Huoltaja voi anoa musiikkiopiston rehtorilta oppilaan opintoajan pidennystä perustellusta syystä, esimerkiksi jos opinnot jatkuvat tavoitteellisesti opetussuunnitelman ja henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Instrumenttiopetuksessa oppitunnin pituus on perusopintojen aikana 30 tai 45 minuuttia. Pääsääntöisesti oppitunti on 30 minuuttia kaksi vuotta opintojen aloittamisesta ja sen jälkeen 45 minuuttia perusopintojen loppuun asti. Opettajan kirjallisesta suosituksesta oppilaan tunti voidaan kuitenkin pidentää 45 minuuttiin jo ensimmäisen vuoden jälkeen. Opettajan suosituksesta erityisen lahjakkaille ja motivoituneille oppilaille voidaan antaa 60 minuutin soitto-tunti.

Limingan seudun musiikkiopistossa järjestetään solistisen instrumenttiopetuksen lisäksi kamarimusiikkia ja muuta yhteissoittoa erilaisille kokoonpanoille. Lisäksi orkesterisoitinta opiskelevat oppilaat ovat veloitettuja osallistumaan orkesteri- ja kamarimusiikkitoimintaan lukuvuosittain opettajan ohjeen mukaisesti. Eri soittimien opetusjärjestelyissä voi olla eroavuuk-sia sekä kamarimusiikin että orkesteritoiminnan osalta.

Musiikin perusteet (MuPe) tarkoittavat musiikin hahmottamisaineiden eli musiikin teorian ja säveltämisopin opetusta, sisältäen yleisen musiikkitiedon kurssin. Opetus järjestetään ryhmäopetuksena ja opintokokonaisuudet etenevät tavoitteellisesti asteittain tasolta toiselle. Opetukseen osallistuminen kuuluu musiikin perusopintoihin. MuPe-lukuvuosi käsittää 34 viikkoa lähi- tai etäopetusta.

4.3 Musiikin syventävät opinnot

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla musiikkiopiston opetustarjonnan pohjalta. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa oppilaitoksen opetustarjonnan pohjalta.

Syventävien opintojen keskeisinä sisältöinä ovat oppilaan musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa, ohjelmiston laajentaminen sekä erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien musisointi- ja yhteistyötaitojen edistäminen. Opintoihin sisältyy myös musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolista kehittämistä. Musiikkiopisto voi laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Niitä hyödyntäen voidaan suunnitella oppilaan valittavaksi erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja. Vaihtoehtoiset opintokokonaisuudet ja suuntautumisvaihtoehdot suunnitellaan tukemaan lopputöiden toteuttamista. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Syventävien opintojen laskennallinen laajuus on 500 tuntia ja opiskeluaika on enintään 4 vuotta. Huoltaja voi anoa musiikkiopiston rehtorilta oppilaan opintoajan pidennystä

perustellusta syystä, esimerkiksi jos opinnot jatkuvat tavoitteellisesti opetussuunnitelman ja henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Musiikin perusteet (MuPe) eli musiikin hahmottamisaineet ovat osa musiikin syventäviä opintoja ja oppilaat ovat velvoitettuja osallistumaan opetukseen. MuPe-lukuvuosi käsittää 34 viikkoa lähi- tai etäopetusta. Syventävissä musiikinperusteiden opinnoissa syvennetään perusopinnoissa omaksuttuja tietoja ja taitoja.

4.4 Aikuisten opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

4.5 Sivuaine

Musiikkiopiston oppilas voi anoa opinto-oikeutta sivuaineeseen pääsääntöisesti sen jälkeen, kun on suorittanut pääinstrumentin toisen opintokokonaisuuden. Sivuaineen oppitunnin pituus on 30 minuuttia. Rehtorin luvalla tunnin pituus voi olla 45 minuuttia, jos kyseessä on kolmanteen opintokokonaisuuteen valmistautuminen.

4.6 Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen

Oppilaan vammaisuuden tai sairauden vuoksi on mahdollista järjestää mukautettua opetusta ja laatia henkilökohtainen oppimissuunnitelma musiikkikasvatuksellisten ja hyvään musiikkisuhteeseen tähtäävien päämäärien ja tavoitteiden perusteella. Tällöin oppilaalle voidaan laatia henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet ja mahdolliset suoritukset.

Opintojen tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia. Musiikin tekemisen ilon ja riemun löytäminen oppilaan omista lähtökohdista käsin ovat keskeisiä tavoitteita.

Oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta. Opetusta voidaan toteuttaa sekä yksilö- että ryhmäopetuksena.

4.7 Lisäopetus

Opetusjärjestelyissä huomioidaan niiden lahjakkaiden ja motivoituneiden opiskelijoiden tarpeet, jotka tähtäävät musiikin jatko-opintoihin muihin musiikkialan oppilaitoksiin. Tällaisia huomioitavia opetusjärjestelyitä voivat olla opettajanvalinta, oppitunnin pituus, yhteissoittojärjestelyt, teoriaopintojärjestelyt ja muut mahdolliset hyvään edistymiseen vaikuttavat seikat.

Lisäopetusta anotaan erikseen huoltajan toimesta ja opetusjärjestelyistä voidaan tarvittaessa tehdä merkinnät henkilökohtaiseen opetussuunnitelmaan.

5 ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi.

Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

5.1 Oppimisen arviointi

Oppimista arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa sekä oman opettajan että soitinkohtaisten arviointilautakuntien toimesta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

5.2 Opintokokonaisuuksien arviointi

Oppilaille annetaan opintokokonaisuuksista suullinen ja kirjallinen palaute. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan aina huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen.

Opintokokonaisuuksiin kuuluvat arvioidut esiintymiset voidaan suorittaa konserteissa tai erikseen sovitulla tavalla. Arvioinnin suorittaa toinen opettaja. Oppilas saa esiintymisestä suullisen ja kirjallisen palautteen. Esiintymisestä tulisi vähintään 50% arvioida saman soitinryhmän opettajan toimesta. Syventäviin opintoihin kuuluvan lopputyön arviointiin osallistuu oman opettajan lisäksi kaksi kollegaa, joista toinen on mahdollisuuksien mukaan oppilaitoksen ulkopuolelta.

5.3 Muualla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

Oppilas voi hyväksilukea muualla suorittamiaan opintoja, ei kuitenkaan päättösuoritusta. Rehtori suorittaa hyväksilukemisen kyseessä olevan oppiaineen opettajan esityksestä.

5.4 Oppilaaksi ottaminen

Musiikkiopistoon hakeutuminen on vapaaehtoista. Oppilaat otetaan musiikkiopistoon pääsääntöisesti kerran vuodessa järjestettävän pääsykokeen perusteella. Pääsykokeet järjestetään toukokuussa, ja pääsykokeisiin ilmoittaudutaan huhtikuun kuluessa. Oppilaaksi ottamisen perusteet, pääsykoejärjestelyn ja pääsykokeiden arvosteluasteikon hyväksyy sivistyslautakunta.

Kesken lukuvuoden voidaan oppilas ottaa jatkamaan jo alkaneita musiikkiopisto-opintojaan oppilassiirtana toisesta musiikkioppilaitoksesta.

5.5 Pääsykokeet

Limingan seudun musiikkiopistoon oppilaaksi pyrkivien hakijoiden musikaalisuus mitataan opettajakollegion suunnitteleman testin avulla. Testissä on erilaisia kuuntelutehtäviä, rytmin toistotehtäviä, melodian toistotehtäviä, intervallikuunteluja sekä vapaaehtoinen soittoesitys. Suositeltavaa on, että hakija esittää laulunäytteen. Pääsykoesuoritus pisteytetään ja arvioinnin suorittaa 1-2 opettajakollegion jäsentä. Oppilaat jaotellaan pistejärjestykseen soittimittain.

5.6 Oppilaitoksen tuloksellisuuden arviointi

Tavoite

- tuloksellisuuden arviointi on oppilaitoksen kehittämisen lähtökohta
- arviointi liittyy oppilaitoksen tavoitteisiin ja painoalueisiin sekä vuosittain tehdyssä suunnitelmassa hyväksytyihin tapahtumiin
- vuosittain voidaan vaihdella arvioinnin kohdealueita
- arviointi on jatkuvaa

Toteutus

- arviointi on ensisijaisesti opettajan ja oppilaan oman työn arviointia
- kasvatustyön tavoitteiden ja oppilaitoksen yhteisten toimintojen arviointiin osallistuu koko henkilökunta
- pyydetään tarpeen vaatiessa sidosryhmien ja asiantuntijoiden arviointia
- osallistutaan kunnan tai valtakunnan taholta tuleviin arviointeihin

Sisällöt

- arvioinnin yksityiskohtaiset sisällöt määritellään vuosittain kehittämistarpeen mukaan siten, että ne tukevat oppilaitoksen tavoitteiden toteutumista

Arvioinnin välineet

- oppilaitoksessa toimii laaturyhmä
- havainnointi ja suullinen palaute
- haastattelu
- kehittämiskeskustelu
- kirjallinen kysely
- tutkimus
- arvioinnin välineitä pyritään kehittämään osallistumalla koulutukseen ja tutkimusprojekteihin

5.7 Oppilaitoksen itsearviointi

Oppilaitoksen itsearviointi on tärkeä toiminnan kehittämisen väline, jolla luodaan pohjaa myös päätöksenteolle. Laatua arvioitaessa tarkastellaan oppilaitoksen nykyistä toimintaa, arvioidaan sen tulevaa kehitystä ja keskustellaan opetuksen laatuun vaikuttavista tekijöistä. Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Käytännössä arvioinnista vastaavat oppilaitokset itse. Vuosittain työsuunnitelmassa päätetään, että miltä osin arviointia kyseisenä lukuvuonna suoritetaan.

6 TODISTUS OPINNOISTA

6.1 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

6.2 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot

- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

6.3 Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

7 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Limingan seudun musiikkiopiston arvojen ja opetussuunnitelman pohjana olevan oppimiskäsityksen mukaisesti oppilaan aktiivista toimijuutta pidetään tärkeänä opintojen alusta alkaen. Tähän liittyy säännöllinen yhteydenpito huoltajien kanssa. Huoltaja voi myös halutessaan osallistua opitunnin seuraamiseen opintojen alkuvaiheessa.

Musiikkiopisto tiedottaa toiminnastaan vuosittaisten kotiin lähetettävien infokirjeiden, kotisivujensa sekä sosiaalisen median kautta. Opettajat pitävät säännöllisesti yhteyttä oppilaiden huoltajiin ja pyrkivät järjestämään tilaisuuksia kohtaamisiin. Musiikkiopisto pyrkii järjestämään vanhempainiltoja vuosittain.

Limingan seudun musiikkiopisto pyrkii toiminnallaan edistämään kaikenikäisten alueensa asukkaiden hyvinvointia muun muassa vierailuin päiväkodeissa, kouluissa, hoitolaitoksissa ja julkisissa tiloissa.

Limingan seudun musiikkiopisto tekee yhteistyötä toimialueellaan mm. kulttuuritoimen, seurakunnan ja koululaitoksen kanssa. Limingan seudun musiikkiopisto toimii vuorovaikutuksessa alueen musiikkialan toimijoiden ja oppilaitosten kanssa.

Oppilaat voivat osallistua opettajan johdolla oman oppilaitoksen järjestämiin tilaisuuksiin sekä muihin konsertteihin, kilpailuihin ja tapahtumiin osana musiikkiopiston opiskelua.

Musiikkiopisto pyrkii olemaan henkilöstönsä kautta mukana myös erilaisissa verkostoissa, kuten valtakunnallisissa ainejärjestöissä ja tutkijaverkostoissa.

8 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Tasa-arvolain tarkoituksena on paitsi estää sukupuoleen perustuva syrjintä myös edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa vähemmistösukupuolen asemaa ja estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää.

Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Limingan seudun musiikkiopistossa sitoudutaan tasavertaisuuden edistämiseen. Toiminta on tasapuolista, oikeudenmukaista, arvostavaa, kannustavaa ja ihmisten erilaisuuden huomioon ottavaa. Oppilasvalinnat toteutetaan lainsäädännön ja ennalta sovittujen menetelmien mukaisesti.

Limingan seudun musiikkiopisto kiinnittää toiminnassaan huomiota erityisesti tasavertaisuuden toteutumiseen opetuksen ja ohjauksen käytännön toteutuksessa. Opetusjärjestelyt toteutetaan tasavertaisuutta noudattaen siten, että:

- toimintakäytännöt ja vuorovaikutus tukevat ohjausta ja oppimista
- toimintakäytännöt ja vuorovaikutus tukevat kunkin omaa kulttuuria/ kieltä/identiteettiä ja sosiaalista kanssakäymistä
- yhteydenpito vanhempien ja muiden ulkopuolisten tahojen kanssa tukee opintojen sujumista ja ammatti-identiteetin kehittymistä
- opetusjärjestelyt ovat tasavertaisia; toiminnassa ei hyväksytä epätasa-arvoa edistävää loukkaavaa vallankäyttöä, esimerkiksi näkymättömäksi tekemistä, naurunalaiseksi saattamista, tiedon pimitystä, syyllistämistä ja häpeään saattamista

Opintosuoritukset arvioidaan voimassa olevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Opiskelijat perehdytetään arvioinnin perusteisiin ja kriteereihin sekä arvioinnin oikaisuun opetusjakson alussa.